

Nämä luentomuistiinpanot ovat vain omaan käyttöösi. Ethän jaa, kopioi, julkaise tai käytä niitä koulutusmateriaalina. Kiitos!

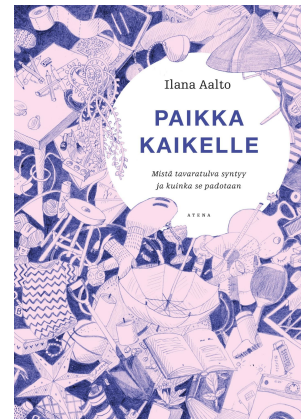
| Eroon kasoista ja pinoista

Ilana Aalto
paikkakaikelle.fi

“Mielenrauhaa ja myötätuntoa tavarajumppaan tympääntyneille”

- Ilana Aalto
- Blogi & kurssit: paikkakaikelle.fi
- Kirjat:

PAIKKA
KAIKELLE

Mistä tänään puhutaan?

- Kaikilla on kasoja!
- Erilaiset kasatyypit
- Kasojen mahdollisuudet – ja uhat
- Kasa-analyysi: 3 kasakeissiä
- Eroon kasoista
- Vastauksia kysymyksiin

10 kasa-tyyppiä

1. Paraatipino
2. Feeniks-kasa
3. Piilopino
4. To do -pino
5. Kesken jäi -pino
6. Sitkukasa
7. Menossa tai tulossa -kasa
8. Tukospino
9. Ylivuotopino
10. Hätäsiivouskasa

Jos kasa ei haittaa, se ei haittaa!

Kasojen mahdollisuudet – ja uhat

eli miksi kasaamme tavaraa vaikka kasat ärsyttävät

Kasa on kätevä

- Kasa on käden ulottuvilla
- Kasa on (ensin) esteetön
- Kasassa on tilaa
- Kasa ei vaadi päätöksiä
- Kasa on nopea
- Kasa auttaa pitämään asian mielessä
- Kasaaminen on rutiini ja niistä aivot tykkää

>> Kasa ratkaisee jonkin ajankohtaisen tarpeen.

Kasa on kätevä

- Kasa on käden ulottuvilla
- Kasa on (ensin) esteetön
- Kasassa on tilaa
- Kasa ei vaadi päätöksiä
- Kasa on nopea
- Kasa auttaa pitämään asian mielessä
- Kasaaminen on rutiini ja niistä aivot tykkää

>> Kasa ratkaisee jonkin ajankohtaisen tarpeen.

Miksi kasa häiritsee (vaikka se on näinkin kätevä)

- Kasat ja pinot aiheuttavat visuaalista hälyä
- Kasat muistuttavat tekemättömistä töistä – jatkuva aivokuormitus
- Kotona on vaikea rentoutua
- Siivoaminen tai ruuanlaitto on vaivalloisempaa
- Tavarat ja paperit katoavat pinoihin
- Ajudutaan hätäsiivouksiin
- Kasoista aiheutuu riitaa

Kasalla on aina syynsä 1:

Tavarán määrä ja poistamisen vaikeus

- Kaapit ja varastot ovat täynnä: suomalaisessa kodissa voi olla 100 000 tavaraa
- Tasoilta, nurkista ja nyssyköistä otetaan lisätilaa
- Ylimääräisen poistaminen on vaikeampaa kuin lisätavaran hankkiminen
  - Ison urakan kammo
  - Tuhannet päätökset
  - Luopumisen vaikeus

Kasalla on aina syynsä 2: Toimimattomat säilytyspaikat

- Tavarapaljoudessa on vaikea toteuttaa säilyttämisen toimivia käytäntöjä:
  - Aktiiviset ja passiiviset tavarat oikeilla paikoillaan
  - Kahden askeleen päässä käyttöpaikasta
  - Säilytystiloissa neljännes tyhjää
  - ”Heittämällä helppo”
- Liian vähän säilytystilaa
- ”Liian” siistit kaapit

Kasalla on aina syynsä 3: Tilannetekijät

- Aikapula
- Muistin kuormitus
- Ympäristö, joka ohjaa “huonoihin” tapoihin
- Liian isoksi kasvanut urakka (ison urakan kammo)
- Epävarmuus päätöksenteossa, lykkääminen ja kirnuaminen
- Asuinkumppanien epäselvät pelisäännöt, vinksahtanut vastuunjako

☐ Raivaan saman kasan aina uudelleen 8% >

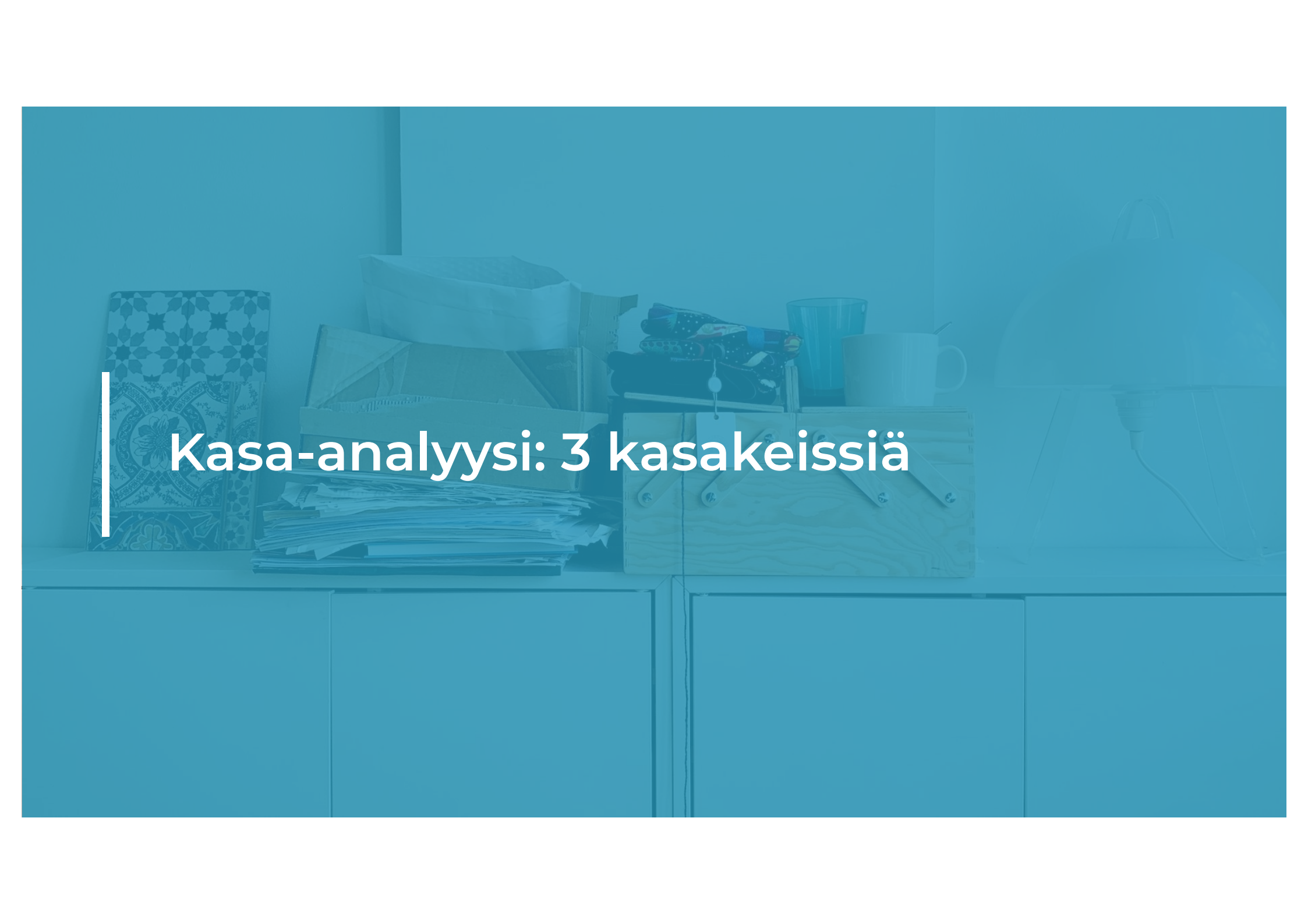
☐ En saa tartuttua pitkään lojuneeseen kasaan 16% >

☐ Kasassa lojuville ei ole kunnollisia paikkoja 31% >

☐ Tavarat eivät palaudu paikoilleen 9% >

☐ Kasoissa on asioita, joista pitäisi tehdä päätös 20% >

☐ Joku muu perheessä synnyttää kasat 5% >

Kasa-analyysi: 3 kasakeissiä

Kasakeissi nro 1: ODOTUSVATI

Mitä tähän kertyy?

“Vatiin kertyy:

avaimia ja bussikortteja

rikkinäiset aurinkolasit + irronnut linssi

alennuskuponkeja ja karttaohje

hiusklipsejä.

Viereen: hiusharja ja toiset aurinkolasit”

Kasakeissi nro 1: ODOTUSVATI

Mihin tarpeeseen kasa vastaa?

- Helppo **tavaroiden laskupaikka**
- Helposti **näkyvillä** ja sitä myötä **helppo muistipaikka**
- Helppo **paikka keskeneräisille päätöksille**

>> Ei “huono tapa”

>> Roina vetää puoleensa roinaa.

Kasakeissi nro 1: ODOTUSVATI

Millä muulla tavalla tarpeeseen voisi vastata?

Tavaroiden laskupaikka

- > Koukkuja ja lokeroita seinille, lisää laskupaikkoja, jokaisen nimikoitu laskupaikka
- > Tee oikeasta laskupaikasta helpoin vaihtoehto

>> Ympäristöä on helpompi muuttaa kuin ihmistä.

Kasakeissi nro 1: ODOTUSVATI

Millä muulla tavalla tarpeeseen voisi vastata?

- **Muistutus:** muistilistat, muistilaput, kalenteri, puhelimen muistutukset
- **Erota muistettavan tavarán paikka muistutuksen paikasta:** oma odotuspaikka muistettaville tavaraille

>> Kaiken ei tarvitse olla näkyvillä, jotta sen muistaisi

>> **Myös:** mitä enemmän muistettavaa, sitä monimutkaisempi muistijärjestelmä.

Kasakeissi nro 1: ODOTUSVATI

Millä muulla tavalla tarpeeseen voisi vastata?

Paikka keskeneräisille päätöksille

- Selvitä, **mitä päätös vielä tarvitsee**: tietoa, aikaa, toisen ihmisen, jonkin toisen tehtävän tekemistä?
- **Päätä milloin päätät** – se ei ole päätöksen lykkäämistä
- Päätöksen ei tarvitse odottaa vadissa!

>> Näkyvillä oleva tavara muistuttaa keskeneräisestä asiasta yhä uudelleen – ja kuormittaa joka kerta.

Kasakeissi nro 2: REISSUKASA

Mitä tähän kertyy?

- Reissun jälkeen: matkasänky ja petivaatteet, rantakassi, varavaatteita ja autossa käytettäviä laatikoita
- Tavaroita tarvitaan muutaman kuukauden välein
- Niille ei ole määritelty omaa paikkaa
- “Tyhjään välillä kasan, mutta seuraavan reissun jälkeen se muodostuu uudelleen.”

Kasakeissi nro 2: REISSUKASA

Mihin tarpeeseen kasa vastaa?

- Nopea ja esteetön säilytyspaikka
- Helppo purkaa tavarat reissun jälkeen
- Tavarat pysyvät kätevästi yhdessä seuraavaa käyttökertaa varten

>> Kasa on jo säilytysjärjestelmä – ei vain sellainen kuin toivoisimme sen olevan.

Kasakeissi nro 2: REISSUKASA

Miksi kasa palaa?

“Välillä hermostun ja tyhjään kasan, mutta viimeistään kun tullaan seuraavan kerran reissusta, se muodostuu siihen uudelleen.”

>> Kasan tyhjentäminen ratkaisee vain seurauksen, ei syytä.

Kasakeissi nro 2: **REISSUKASA**

Millä muulla tavalla tarpeeseen voisi vastata?

Ilmeinen ratkaisu?

- Tarvitaan säilytyspaikat
- Kaappi, hylly tai muu harvemmin tarvittavan tavarank paikka

Mutta: jos tämän tietää jo, miksi paikkaa ei ole järjestetty?

Kasakeissi nro 2: REISSUKASA

Mikä estää ryhtymästä?

- **Ei ole vapaata tilaa** > paikan tekeminen vaatisi karsimista (ison urakan kammo?)
- **Nykyinen kasa toimii jotenkuten** > asia ei nouse tehtävälliställä tärkeäksi
- **Ei ole selvää, mihin nämä kuuluvat** > reissutavaroihin vai omiin tavararyhmiinsä?

>> “Järjestä tavaroille paikka” on ilmeinen, mutta silti liian iso ja epämääräinen tehtävä.

Kasakeissi nro 2: REISSUKASA

Ryhtymisen esteiden purkaminen

- “Pitäisi järjestää” ei ole vielä tehtävä, jonka voi aloittaa.
- Pilko kysymällä: **mikä olisi pienin askel, jonka voin ottaa ilman, että järjestän vielä mitään?** Esim.:
  - Katson, missä kaapeissa on tilaa
  - Kerään kaikki reissutavarat yhteen
  - Mittaan matkasängyn

>> Jos ratkaisu tuntuu ilmeiseltä mutta sitä ei ole tehty: selvitä, mikä toteuttamisen estää.

Kasakeissi nro 3: KUORMITUSKASA

Mitä tähän kertyy?

- Makuuhuoneen nurkka, jossa myytävää ja lahjoitettavaa tavaraa vaatehuoneen raivauksesta
- Lasten vaatteita ja leluja, joista vaikea luopua
- Käyttötavaroita, koska kasaan on helppo laskea lisää (“kun tähän on jo muodostunut ‘taso’”)

Kasakeissi nro 3: KUORMITUSKASA

Mihin tarpeeseen kasa vastaa?

- Välivarasto keskeneräisille tehtäville
- Lisäaikaa vaikeille päätöksille
- Helppo laskupaikka
- Vähentää visuaalista hälyä: sotku on päivällä poissa silmistä, muualla kodissa säilyy järjestys paremmin (piilopino)

Kasakeissi nro 3

KUORMITUSKASA

Silti tämä kasa kuormittaa:

“Kasa on nähtävissä aina
nukkumaanmenoaikaan. Ei juurikaan
huvita makuuhuoneessa käydä
päiväsaikaan, sillä ‘ei ole aikaa setviä
näitä’.”

**>> Poissa silmistä ei aina ole poissa
mielestä.**

Kasakeissi nro 3: KUORMITUSKASA

Kasa on ja kasvaa, koska urakka ylittää voimat

- **Jokaiseen tavaraan liittyy tehtävä:** myy, lahjoita, vie, päätä, järjestä, palauta, selvitä
- (Lapsiperheessä) **tehtäviä syntyy enemmän** kuin niitä ehtii tehdä.
- Osa tavaroista **vaatii aikaa, päätöksentekoa tai tunnetyötä.**
- Kasa kohdataan usein iltamyöhällä väsyneenä.
- Kaikki meni jo -mentaliteetti: kasaan on helppo myös lisätä uusia tavaroita.

>> Kyse ei ole tiedon tai taidon puutteesta, vaan voimavarojen riittävydestä.

Kasakeissi nro 3: KUORMITUSKASA

Mitä pitäisi muuttaa?

- Kuormitus vähenee vähentämällä kuormittavia tehtäviä.
  - Mitä voisi jättää tekemättä?
  - Minkä voisi tehdä helpommin?
  - Minkä joku muu voisi hoitaa?
  - Myymisen sijaan lahjoitus?

>> Ryhdistäytyminen ei ratkaise jo valmiiksi liian täyttä arkea.

Kasakeissi nro 3: KUORMITUSKASA

Kuori vain yksi peruna kerralla 🥔

- Älä ota tehtäväksi koko kasaa: valitse yksi tavara päivässä ja hoida se loppuun.
  - roska → roskeen
  - lahjoitus → lahjoitukseen
  - poissa paikoiltaan → paikalleen
  - päätettävä → tee päätös
- 1 tavara päivässä = 30 tavaraa / kk

>> Kun voimavaroja ei voi lisätä, karsi tekemistä ja pienennä tehtävää.

Eroon kasoista ja pinoista

Älä aloita kasasta vaan sen taustasyystä

- Kasa ei ole ongelman syy, se on ratkaisu johonkin tarpeeseen
- Jos vain purat kasan, se palaa aina takaisin
- Kysy: **minkä pitäisi muuttua, jotta tätä kasaa ei enää tarvittaisi?**

Eri syyt, erilaiset ratkaisut

Esimerkiksi:

- **Tavaroilta puuttuu paikka** (reissukasan matkatarvikkeet)
- **Tavaroita ei laiteta paikoilleen** (vaikka sellainen jossain on)
- **Kasa on ratkaisu ongelmaan** (odotusvati antaa aikaa päätöksille ja pitää muistettavat näkyvillä)
- **Kasan purkaminen on liian iso tehtävä** (piilokasassa yksi kasa sisältää kymmeniä erilaisia tehtäviä)

Miksi tavallinen hyvä neuvo ei aina auta?

- “Rajaa se koriin”
- “Tee se heti”
- “Laita jotain kaunista sen tilalle”
- “Vie se mennessäsi”

>> Neuvo toimii vain, jos se osuu kasan syntymisen syyhyn.

Jos tavaroilta puuttuu paikka

Älä kysy: missä tälle olisi tilaa?

Vaan:

- Missä tätä käytetään? (2 askeleen sääntö)
- Mihin tämä luontevasti lasketaan käytön jälkeen?
- Onko oikeaan paikkaan riittävän helppo palauttaa? (Heittämällä helppo)
- Mahtuuko tämä sinne vaivatta? ($\frac{1}{4}$ tyhjää)

>> Toimiva säilytyspaikka kilpailee helppoudessa kasan kanssa.

Tee oikeasta paikasta kasaa helpompi

- Vaatepyykki makuuhuoneen lattialla > kanneton pyykkikori
- Paperin mapittaminen > lehtikotelo
- Kengät kaapissa olevaan hyllyyn > kura-altaaseen lattialla
- Henkarit > koukku seinälle, heittokori, vaatteiden karsiminen
- Useimmin käytetyt astiat helpoimmille hyllyille > juhla-astiat ylimmille
- Aurinkolasit jäävät lipaston päälle > lipaston laatikko niin tyhjäksi että aukeaa ja sulkeutuu ilman tavaroiden asettelua

>> Mitä vähemmän vaiheita, sitä helpompi säilytyspaikka on.

Jos kasa on ratkaisu ongelmaan

Selvitä ensin, mitä menetät, jos poistat kasan.

Kasa voi esimerkiksi:

- muistuttaa tehtävästä
- pitää keskeneräisen asian näkyvillä
- toimia tavaroiden lähtö- tai odotuspaikkana
- säästää päätökseltä juuri nyt
- pitää usein tarvittavat tavarat käden ulottuvilla

>> kasan poistaminen ei riitä, vaan sen tarjoama ratkaisu pitää korvata jollakin muulla.

Esimerkkejä ratkaisun korvaamisesta

- **Muistuttaa tehtävästä** → muistutus puhelimeen tai paperille
- **Pitää** keskeneräisen/korjattavan/lähdössä olevan **näkyvillä** → oma paikka kunkin tavararyhmän tavaroille
- **Pitää tavarán káden ulottuvilla** → helpompi paikka käyttöpaikan lähelle
- **Siirtää päätöstä** → ajan varaaminen (kalenterista) päätöksen tekemiselle

Jos tehtävä on liian suuri, etsi ensimmäinen askel

“Pitäisi järjestää tämä” ei vielä kerro, mitä pitäisi tehdä.

Pienennä tehtävää, kunnes tiedät ensimmäisen konkreettisen askeleen:

- Selvitä yksi asia
- Etsi jotain mitä tarvitset ensin
- Avaa kaappi ja tutki mitä sinne mahtuisi
- Käsittele yksi tavara
- Tee yksi päätös

>> Ensimmäisen askeleen ei tarvitse pienentää kasaa

>> Jos et saa aloitettua, tehtävä voi edelleen olla liian suuri.

Jos tavarat silti palaavat kasoihin

Ensin: Tarkista, onko säilytyspaikka enintään kahden askeleen päässä ja kasaakin helpompi käyttää

Jos paikka toimii, luo tukikeinoja sille, että palauttamisesta syntyy tapa:

- Tapojen pinoaminen
- Näkyvät muistutukset
- Etiketit
- Ajastukset
- Toisen tuki (body doubling)

Muista: aina kasaa ei tarvitse purkaa (tai piilottaa):

- Fuskaa muuttamalla kasa pinoksi

Entä jos kasa ole sinun?

Et voi järjestää toista (aikuista) ihmistä.

Jos toinen ei muuta toimintaansa, vaihda tavoitetta:

- Miten saan kasan pois? ✗
- Miten vähennän sen minulle aiheuttamaa haittaa? ✓
- Esim.
  - Kasan tai kasojen rajaaminen toisen tilaan tai yhteen paikkaan.
  - Tärkeimpien yhteisten pintojen pysyminen käyttökelpoisina
  - Oma alue kotona, jossa toisen tavarat eivät kuormita sinua

Älä tee toisen kasasta omaa tehtävääsi

Keräät, lajittelet, luot paikat, palautat, selität, muistutat, aloitat alusta...

- Minimoi toiselle kuuluvan tavaratyön tekeminen
- Jätä päätökset tavaroiden omistajalle
- Parempi hyväksyä rajattu kasa, jos vaihtoehtona on jatkuva toisen puolesta järjestäminen ja muistuttaminen?

>> Kaikki kasaongelmat eivät ole järjestämisongelmia eikä niitä voi ratkaista paremmalla säilytysjärjestelmällä.

Kiitos!

Lue lisää [Paikka kaikelle](#) -kurssista:
👉 paikkakaikelle.fi/kurssi

Kurssin ilmoittautuminen su 27.9. asti
Kurssi alkaa 1.10.